

852

USTAWA

z dnia 20 maja 2005 r.

o dodatku pieniężnym dla niektórych emerytów, rencistów i osób pobierających świadczenie przedemerytalne albo zasiłek przedemerytalny

Art. 1. Ustawa określa warunki nabywania prawa do dodatku pieniężnego oraz zasady wypłaty i finansowania tego dodatku.

Art. 2. 1. Dodatek pieniężny, zwany dalej „dodatkiem”, przysługuje osobom, które w marcu danego roku kalendarzowego mają prawo do:

- 1) świadczeń, o których mowa w art. 3 pkt 1—3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.¹⁾),
- 2) świadczeń z ubezpieczenia emerytalno-rentowego, o których mowa w art. 18 pkt 1—4 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 1998 r. Nr 7, poz. 25, z późn. zm.²⁾),
- 3) świadczenia przedemerytalnego albo zasiłku przedemerytalnego, o których mowa w ustawie z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. Nr 120, poz. 1252),
- 4) świadczeń, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 6—8 oraz art. 49, 50 i 52 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. Nr 199, poz. 1673, z późn. zm.³⁾),
- 5) rent, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 3 i 4 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach (Dz. U. Nr 199, poz. 1674, z późn. zm.⁴⁾),
- 6) renty socjalnej, o której mowa w ustawie z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U.

Nr 135, poz. 1268, z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 120, poz. 1252 oraz z 2005 r. Nr 94, poz. 788),

7) świadczeń, o których mowa w art. 2 pkt 1 lit. a—c ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 66, Nr 121, poz. 1264 i Nr 191, poz. 1954 oraz z 2005 r. Nr 10, poz. 65),

8) świadczeń, o których mowa w art. 2 pkt 1 lit. a—c ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 67, z późn. zm.⁵⁾),

9) świadczeń, o których mowa w art. 12 ust. 2 i art. 16 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2002 r. Nr 42, poz. 371, z późn. zm.⁶⁾),

10) świadczeń, o których mowa w art. 2 pkt 1 lit. a i b ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2002 r. Nr 9, poz. 87, z późn. zm.⁷⁾),

zwanym dalej „osobami uprawnionymi”, jeżeli wskaźnik dochodowy osoby uprawnionej, o którym mowa w art. 5, obliczony na podstawie dochodu z roku kalendarzowego poprzedzającego rok, w którym nabywa prawo do dodatku, nie przekracza 9 600 zł.

2. Prawo do dodatku, o którym mowa w ust. 1, przysługuje w latach, w których nie przeprowadzono waloryzacji świadczeń, o których mowa w ust. 1 pkt 1.

Art. 3. W razie zbiegu prawa do więcej niż jednego świadczenia, o którym mowa w art. 2, osobie uprawnionej przysługuje jeden dodatek.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252, Nr 121, poz. 1264, Nr 144, poz. 1530, Nr 191, poz. 1954, Nr 210, poz. 2135 i Nr 236, poz. 2355.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 756, z 1999 r. Nr 60, poz. 636, z 2000 r. Nr 45, poz. 531, z 2001 r. Nr 73, poz. 764, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, z 2003 r. Nr 45, poz. 391, Nr 228, poz. 2255 i Nr 229, poz. 2273, z 2004 r. Nr 91, poz. 873, Nr 146, poz. 1546 i Nr 236, poz. 2355 oraz z 2005 r. Nr 94, poz. 788.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 83, poz. 760 i Nr 223, poz. 2217 oraz z 2004 r. Nr 99, poz. 1001, Nr 121, poz. 1264, Nr 187, poz. 1925 i Nr 210, poz. 2135.

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 83, poz. 760, Nr 96, poz. 874 i Nr 122, poz. 1143 oraz z 2004 r. Nr 121, poz. 1264 i Nr 210, poz. 2135.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1264 i Nr 191, poz. 1954 oraz z 2005 r. Nr 10, poz. 65 i Nr 90, poz. 757.

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 181, poz. 1515, z 2003 r. Nr 72, poz. 658 oraz z 2004 r. Nr 46, poz. 444 i Nr 281, poz. 2779.

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 181, poz. 1515, z 2003 r. Nr 56, poz. 498 i Nr 210, poz. 2036, z 2004 r. Nr 121, poz. 1264, Nr 191, poz. 1954, Nr 210, poz. 2135 i Nr 281, poz. 2779 oraz z 2005 r. Nr 10, poz. 65.

Art. 4. W przypadku, gdy do renty rodzinnej uprawnionych jest więcej niż jedna osoba, uprawnionym członkom każdej rodziny, w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych, przysługuje łącznie jeden dodatek.

Art. 5. 1. Wskaźnik dochodowy osoby uprawnionej, pozostającej w związku małżeńskim, o ile osoba ta nie pozostaje w separacji orzeczonej prawomocnym wyrokiem sądu, wynosi 50 % łącznych dochodów małżonków.

2. Wskaźnik dochodowy osoby uprawnionej, niepozostającej w związku małżeńskim lub pozostającej w separacji orzeczonej prawomocnym wyrokiem sądu, z zastrzeżeniem ust. 3—5, jest równy dochodowi tej osoby.

3. Wskaźnik dochodowy członków rodzin, o których mowa w art. 4, uprawnionych do renty rodzinnej, ustala się jako iloraz sumy dochodów uzyskiwanych przez członków każdej rodziny w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych i liczby członków każdej rodziny.

4. Wskaźnik dochodowy osoby małoletniej, będącej jedyną osobą uprawnioną do renty rodzinnej, wynosi 50 % łącznych dochodów tej osoby oraz jej rodzica albo opiekuna faktycznego.

5. Wskaźnik dochodowy osoby małoletniej, będącej jedyną osobą uprawnioną do renty rodzinnej, niemającej rodzica albo opiekuna faktycznego jest równy dochodowi tej osoby.

Art. 6. 1. Dochód, o którym mowa w niniejszej ustawie, oznacza:

- 1) przychody podlegające opodatkowaniu na zasadach ogólnych na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, pomniejszone o koszty uzyskania przychodu, należny podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenie społeczne niezaliczone do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne;
- 2) deklarowany w oświadczeniu dochód z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne;
- 3) dochody uzyskane z gospodarstwa rolnego;
- 4) inne dochody określone w art. 3 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr 228, poz. 2255, z późn. zm.⁹⁾).

2. W przypadku gdy osoba uprawniona, jej współmałżonek lub członkowie rodziny, o których mowa w art. 4, utrzymują się z gospodarstwa rolnego, przyjmuje się, że miesięczny dochód tej osoby lub łączny

⁸⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 35, poz. 305, Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001 i Nr 192, poz. 1963 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 86, poz. 732, Nr 94, poz. 788 i Nr 95, poz. 806.

miesięczny dochód współmałżonków albo rodziny z 1 hektara przeliczeniowego odpowiada kwocie ustalonej na podstawie przepisów o pomocy społecznej.

3. Gospodarstwo rolne, o którym mowa w ust. 2, oznacza gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym.

4. W przypadku osób rozliczających się z podatku na podstawie ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. Nr 144, poz. 930, z późn. zm.⁹⁾) przyjmuje się, że dochód deklarowany nie może być niższy od kwoty odpowiadającej sześciokrotności sumy należnego zryczałtowanego podatku dochodowego i składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Art. 7. 1. Dodatek przysługuje w wysokości 10 % różnicy pomiędzy kwotą określoną w art. 2 a wskaźnikiem dochodowym osoby uprawnionej lub uprawnionych członków rodziny, o których mowa w art. 4.

2. W przypadku dokonania lub zmiany warunków podziału renty rodzinnej za miesiąc, w którym dokonana jest wypłata dodatku, w wyniku zwiększenia liczby osób uprawnionych do renty w danej rodzinie, wysokość dodatku dla tej rodziny ustala się ponownie na zasadach określonych w ust. 1. Od osoby lub osób, którym uprzednio został wypłacony dodatek, nie dochodzi się różnicy między kwotą wypłaconą a przysługującą w wyniku dokonania lub zmiany warunków podziału.

3. W przypadku gdy kwota przysługującego dodatku jest niższa niż 20 zł, dodatek nie jest przyznawany.

Art. 8. 1. Dodatek wypłaca się osobie uprawnionej na podstawie jej oświadczenia lub na jej wniosek albo na podstawie oświadczenia lub wniosku przedstawiciela ustawowego.

2. Dodatek wypłaca się wraz ze świadczeniem, o którym mowa w art. 2.

Art. 9. Organy wypłacające świadczenia, o których mowa w art. 2, w terminie do końca lutego danego roku kalendarzowego informują osoby pobierające te świadczenia o warunkach uzyskania dodatku.

Art. 10. Organem wypłacającym, o którym mowa w niniejszej ustawie, jest:

- 1) Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, o której mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników;

⁹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 104, poz. 1104 i Nr 122, poz. 1324, z 2001 r. Nr 74, poz. 784, Nr 88, poz. 961, Nr 125, poz. 1363 i 1369 i Nr 134, poz. 1509, z 2002 r. Nr 141, poz. 1183, Nr 169, poz. 1384, Nr 172, poz. 1412 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 45, poz. 391, Nr 96, poz. 874, Nr 135, poz. 1268, Nr 137, poz. 1302 i Nr 202, poz. 1958 oraz z 2004 r. Nr 210, poz. 2135 i Nr 263, poz. 2619.

- 2) organ rentowy, o którym mowa w art. 4 pkt 6 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;
- 3) organy emerytalno-rentowe Ministra Obrony Narodowej, Ministra Sprawiedliwości lub ministra właściwego do spraw wewnętrznych i administracji.

Art. 11. 1. Dodatek wypłaca się na podstawie oświadczenia, złożonego przez osobę uprawnioną organowi wypłacającemu, dla której w danym roku kalendarzowym jedynym źródłem dochodów były świadczenia wypłacane przez ten organ wypłacający.

2. W przypadku osób uprawnionych, o których mowa w art. 5 ust. 1, oświadczenie jest składane łącznie przez obu małżonków. Warunek określony w ust. 1 stosuje się odpowiednio do dochodów współmałżonka osoby uprawnionej.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do renty rodzinnej, do której uprawniona jest więcej niż jedna osoba.

4. Oświadczenie składa się do dnia 15 marca danego roku kalendarzowego organowi wypłacającemu świadczenie, o którym mowa w art. 2.

5. Dla osób, o których mowa w ust. 1, dodatek wypłaca się w kwietniowym terminie wypłaty świadczeń, o których mowa w art. 2.

Art. 12. 1. Dodatek wypłaca się na wniosek osoby uprawnionej, która nie złożyła oświadczenia na zasadach, o których mowa w art. 11.

2. Wniosek składa się do dnia 15 maja danego roku kalendarzowego organowi wypłacającemu świadczenie, o którym mowa w art. 2.

3. Dodatek, o którym mowa w ust. 1, wypłaca się w czerwcowym terminie wypłaty świadczeń, o których mowa w art. 2.

Art. 13. Roszczenie o nabycie prawa do dodatku przedawnia się z dniem 30 czerwca każdego roku.

Art. 14. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, określi, w drodze rozporządzenia, wzór oświadczenia i wniosku o przyznanie dodatku, uwzględniając instrukcję ich wypełnienia, wykaz dokumentów, które należy dołączyć do wniosku i oświadczenia, o których mowa w art. 8, oraz szczegółowy tryb postępowania w sprawach o przyznanie dodatku, kierując się koniecznością zapewnienia stosownej dokumentacji niezbędnej do sprawnej realizacji wypłat dodatku, a także określi metody kontroli rzetelności oświadczeń.

Art. 15. Organ wypłacający może wystąpić do urzędu skarbowego o przekazanie informacji o wysokości przychodów objętych podatkiem dochodowym od osób fizycznych lub zryczałtowanym podatkiem dochodowym od niektórych przychodów osiągniętych

przez osoby fizyczne lub informacji o opodatkowaniu działalności na zasadzie karty podatkowej w celu dokonania weryfikacji oświadczenia, o którym mowa w art. 11.

Art. 16. 1. Organ wypłacający może gromadzić i przetwarzać, w zakresie określonym w ustawie, dane osobowe osoby uprawnionej, jej współmałżonka oraz członków rodziny, o których mowa w art. 4.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, oraz instytucje publiczne i organizacje pozarządowe są obowiązane do udzielania, na żądanie organu wypłacającego, wyjaśnień oraz informacji co do okoliczności mających wpływ na prawo do dodatku.

3. Pracodawcy, właściwe jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej, ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, Szefowi Agencji Wywiadu, Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Ministrowi Sprawiedliwości, podmioty wypłacające uposażenie osobom w stanie spoczynku lub uposażenie rodzinne, jednostki, które zawarły umowę agencyjną lub umowę zlecenia albo umowę o świadczenie usług, rolnicze spółdzielnie produkcyjne, właściwe organy finansowe, organy emerytalne lub rentowe, w tym organy wypłacające oraz urzędy administracji rządowej i samorządowej, są obowiązani wydawać zaświadczenia niezbędne do ustalenia prawa do dodatku. Wydawanie zaświadczeń jest wolne od opłat.

Art. 17. 1. Decyzje w sprawie dodatku wydaje i dodatek ten wypłaca organ wypłacający świadczenie, o którym mowa w art. 2.

2. Od decyzji organu wypłacającego przysługują środki odwoławcze przewidziane w przepisach, o których mowa w art. 2.

Art. 18. Kwota dodatku nie stanowi podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Art. 19. Dodatek oraz koszty jego obsługi są finansowane ze środków budżetu państwa.

Art. 20. 1. Osoba, która nienależnie pobrała dodatek, jest zobowiązana do jego zwrotu wraz z odsetkami, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego.

2. Za nienależnie pobrany dodatek w rozumieniu ust. 1 uważa się dodatek przyznany lub wypłacony na podstawie fałszywych oświadczeń, zeznań lub dokumentów oraz w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą dodatek.

3. Kwoty nienależnie pobranego dodatku podlegają zwrotowi za okres nie dłuższy niż 3 lata kalendarzowe bezpośrednio poprzedzające rok wydania decyzji o zwrocie nienależnie pobranego dodatku.

4. Organ wypłacający może odstąpić od żądania zwrotu kwot nienależnie pobranego dodatku w całości

lub w części lub zawiesić dokonanie jego zwrotu na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy, jeżeli zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności.

Art. 21. Z kwoty dodatku nie dokonuje się potrąceń i egzekucji.

Art. 22. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z wyjątkiem art. 132 i 136.

Art. 23. 1. Przy ustalaniu prawa do dodatku w 2005 r. uwzględnia się dochód uzyskany w roku 2004.

2. W roku 2005 organy wypłacające w terminie do dnia 15 czerwca 2005 r. informują osoby mające, w dniu wejścia w życie ustawy, prawo do świadczeń, o których mowa w art. 2, o warunkach uzyskania dodatku.

3. W 2005 r. termin wyznaczony na złożenie oświadczenia, o którym mowa w art. 11, oraz wniosku, o którym mowa w art. 12, upływa w dniu 31 lipca tego roku.

4. Osobom, które złożą oświadczenia lub wnioski do dnia 30 czerwca 2005 r., wypłaca się dodatek w terminie do dnia 31 sierpnia 2005 r., a osobom, które złożą oświadczenia i wnioski w lipcu 2005 r. — wypłaca się dodatek do dnia 30 września 2005 r.

5. Roszczenie o nabycie prawa do dodatku za rok 2005 przedawnia się z dniem 30 września 2005 r.

Art. 24. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r.

Nr 14, poz. 176, z późn. zm.¹⁰⁾) w art. 21 w ust. 1 po pkt 59 dodaje się pkt 59a w brzmieniu:

„59a) dodatek pieniężny, o którym mowa w ustawie z dnia 20 maja 2005 r. o dodatku pieniężnym dla niektórych emerytów, rencistów i osób pobierających świadczenie przedemerytalne albo zasiłek przedemerytalny (Dz. U. Nr 102, poz. 852),”.

Art. 25. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 23, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 22, poz. 270, Nr 60, poz. 703, Nr 70, poz. 816, Nr 104, poz. 1104, Nr 117, poz. 1228 i Nr 122, poz. 1324, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 8, poz. 64, Nr 52, poz. 539, Nr 73, poz. 764, Nr 74, poz. 784, Nr 88, poz. 961, Nr 89, poz. 968, Nr 102, poz. 1117, Nr 106, poz. 1150, Nr 110, poz. 1190, Nr 125, poz. 1363 i 1370 i Nr 134, poz. 1509, z 2002 r. Nr 19, poz. 199, Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 78, poz. 715, Nr 89, poz. 804, Nr 135, poz. 1146, Nr 141, poz. 1182, Nr 169, poz. 1384, Nr 181, poz. 1515, Nr 200, poz. 1679 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 7, poz. 79, Nr 45, poz. 391, Nr 65, poz. 595, Nr 84, poz. 774, Nr 90, poz. 844, Nr 96, poz. 874, Nr 122, poz. 1143, Nr 135, poz. 1268, Nr 137, poz. 1302, Nr 166, poz. 1608, Nr 202, poz. 1956, Nr 222, poz. 2201, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 29, poz. 257, Nr 54, poz. 535, Nr 93, poz. 894, Nr 99, poz. 1001, Nr 109, poz. 1163, Nr 116, poz. 1203, 1205 i 1207, Nr 120, poz. 1252, Nr 123, poz. 1291, Nr 162, poz. 1691, Nr 210, poz. 2135, Nr 263, poz. 2619 i Nr 281, poz. 2779 i 2781 oraz z 2005 r. Nr 25, poz. 202, Nr 30, poz. 262, Nr 85, poz. 725, Nr 86, poz. 732 i Nr 90, poz. 757.